

MANIFEST

Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat

GRUP DE TREBALL SOBRE DISCAPACITAT DE LA FUNDACIÓ ISONOMIA

Castelló de la Plana, 3 de desembre de 2018.

El Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, que cada 3 de desembre es commemora, té l'objectiu de promoure activitats encaminades a aconseguir el gaudi ple i en igualtat d'oportunitats dels drets humans, així com la participació en la societat, per part de les persones amb diversitat funcional tal com es va establir en el Programa d'Acció Mundial per a les Persones amb Discapacitat aprovat per l'Assemblea General de les Nacions Unides en 1982. Vint-i-sis anys després segueix sent imprescindible cridar l'atenció de la ciutadania sobre la desigualtat i, en massa casos, discriminació que pateixen cada dia, des que s'aixequen al matí fins que es giten a la nit, al voltant de 650 milions d'habitants del món pel simple fet de manifestar una discapacitat.

L'accés a drets bàsics com la salut, l'educació, el treball, etc., segueix sent complicat, quan no impossible, per a milions de dones i homes amb diversitat funcional. Recentment, un informe realitzat per la relatora especial dels drets de les persones amb discapacitat de Nacions Unides, Catalina Devandas, denunciava les greus mancances que dificulten l'accés d'aquestes ciutadanes i ciutadans al dret a la salut i l'atenció sanitària, vulnerant, d'aquesta manera, la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat aprovada l'any 2006 per Nacions Unides en la qual les persones amb discapacitat són reconegudes com a subjectes de dret.

L'esmentat informe assenyala el manteniment de les pràctiques d'esterilització forçosa en dones amb discapacitat psicosocial i intel·lectual, així com la submissió a avortaments coercitius, com a pràctiques que s'han d'eradicar. Com també indica que cal suprimir la mesura de la incapacitació jurídica, que possibilita que una tercera persona prengui decisions en nom de la dona o l'home amb discapacitat, substituint-lo per un sistema de suports en la presa de decisions. Alhora critica l'existència de textos legals com la Convenció de Drets Humans i Biomedicina del Consell d'Europa, de 1997, que justifiquen l'ús de la coerció contra les dones i homes amb discapacitat en matèria sanitària, i considera molt important garantir la llibertat i el consentiment informat del subjecte afectat a l'hora de dur a terme tractaments mèdics. A més, informa que més de la meitat de les persones amb discapacitat no tenen prou recursos econòmics per a pagar-se totes les seues necessitats sanitàries.

D'altra banda, el propassat 25 de novembre es va commemorar el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. Les violències que pateixen les dones amb diversitat funcional, ja siga en institucions, en l'entorn familiar o en qualsevol altre àmbit, sempre han sigut invisibilitzades tant conscient com inconscientment. Tots els tipus de violències (física, sexual, psicològica, econòmica, social, etc.) són més intenses quan afecten a dones amb discapacitat per les seues situacions personals que, en la majoria dels casos, és de total indefensió i les conseqüències de les quals poden durar tota la vida. És molt significativa la dada publicada a l'informe que va presentar el 2016 la Fundació Cermi Dones, realitzat a partir de la macroenquesta de 2015 de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere, que indica que el 31% de les dones amb diversitat funcional, és a dir, quasi una de cada tres, declara que ha sigut víctima de violència de gènere. A més, les seues possibilitats de denunciar sovint són gairebé inexistents. En aquest aspecte s'ha de destacar positivament la posada en marxa del projecte ALBA, un servei d'atenció i assessorament sobre violència de gènere per a dones amb sordesa en el qual la videotrucada o el xat –l'elecció és de les usuàries- són els mitjans que fa servir l'experta en igualtat de gènere -també sorda- que s'encarrega d'atendre les dones sordes que ho sol·liciten.

A l'àmbit laboral segueixen vigents les bretxes salarials. Segons les conclusions de l'informe «El Salari de les Persones amb Discapacitat», basat en l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2015 –la darrera disponible- i de la Base Estatal de Persones amb Discapacitat, la bretxa salarial existent en el cas de les dones amb discapacitat amb relació als homes amb discapacitat és del 14,7%. És evident que és menor que la que hi ha entre les dones i homes que no tenen cap discapacitat certificada -segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a l'Estat espanyol el conjunt de salaris rebuts per dones suma un 22,9% menys que el dels homes, en termes bruts anuals-, però s'ha de tenir en compte que els homes amb discapacitat també pateixen una bretxa salarial d'un 20,4% envers els homes que no manifesten cap discapacitat certificada. Això fa patent que, com sol succeir en gairebé tots els àmbits, les persones amb diversitat funcional tenen les de perdre i que el seu accés al mercat laboral segueix sent una carrera d'obstacles; la majoria de les empreses, tant per desconeixement com per por a que el seu rendiment no siga l'òptim, són reticents a la seua contractació. Com sol ser habitual, també dins d'aquest col·lectiu les dones ho tenen el doble de difícil perquè, a pesar que la discapacitat es veu com un gran inconvenient per a donar-los un treball, el factor més determinant per a no fer-los un contracte és que són dones.

El Grup de Treball sobre Discapacitat de la Fundació Isonomia de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana, seguint les seues tasques d'indagació sobre qüestions que afecten el dia a dia de les persones amb diversitat funcional, s'ha dedicat aquest any a cercar quina és la percepció, el coneixement, l'ús i la

penetració de les TRIC (Tecnologies + Relacions + Informació + Comunicació) en aquest col·lectiu. A tal fi, des d'aquest Grup, es va configurar una xicoteta enquesta que es va distribuir entre els diferents col·lectius de persones amb discapacitat, principalment, de la província de Castelló. Un fet que ja és evident és que el coneixement i domini d'aquestes tecnologies ja resulten imprescindibles i que qui no tindrà uns coneixements mínims en l'ús no podrà desenvolupar la seua vida amb la mateixa fluïdesa que la resta de ciutadania; fins i tot podria quedar-se fora de la societat digital, amb tot el que això comportaria. Per aquest motiu, és molt important que es complisquen els articles de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat en els quals es requereix als Estats part que emprenguen o promoguen la investigació i el desenvolupament, i fomenten la disponibilitat i l'ús de noves tecnologies, incloses les tecnologies de la informació i les comunicacions (article 4, apartat g); així com que promoguen l'accessibilitat a les esmentades tecnologies (article 9, apartats g i h) per part de les persones amb diversitat funcional.

Per a posar punt final al manifest del Grup de Treball sobre Discapacitat de la Fundació Isonomia, una vegada més, recordem el lema que referma la diversitat i la igualtat com valors bàsics universals que s'han de defensar en tots els àmbits i situacions:

**«Totes les persones som diferents.
Totes les persones som iguals.»**